

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

 Zaradi binkoštnih praznikov izide prihodnji list v sredo.

Volilni shod v Mariboru

29. maja 1879.

Iz Maribora. [Izv. dop.]

Mariborski rodoljubi so, kakor prejšnja leta, tako tudi zdaj, ko so razpisane volitve v državni zbor, lotili se dela, da se o pravem času vrši organizacija in nas predstoječi volilni boj ne najde nepripravljenih. Sklicali so volilni shod, katerega so se udeležili štajerski slovenski poslanci in zaupni moške iz vseh štajersko-slovenskih volilnih okrajev. G. poslanec dr. Radaj pozdravlja navzočne in prevzame na občno željo predsedništvo, g. urednik „Sl. Gospodarja“ dr. Gregorec pa tajništvo.

V splošnej debati razlaga gosp. dr. Vošnjak sedanjí politični položaj po vstopu grofa Taaffeja v ministerstvo; Slovenci da morajo prej ko slej oprezni biti in se pred vsem zanašati samo na svojo delavnost in vstrajnost. Čakajo nas še hude borbe, ker je že preveč ukoreninjen sedanjí politični sistem, in se še vedno neče videti in priznati, da so Slovani eden najtrdnjših stebrov Avstrije, katere na steno pritiskati je toliko, ko monarhijo tirati do propada.

G. Herman upa, da novi državni zbor bode imel drugo lice in da se potem po ustavnem potu zadostuje pravičnim zahtevam dežel in narodov.

Dr. Dominkuš predlaga, da se izvoli centralni volilni odbor, kateri naj naredi oklic do slovenskih volilcev, a posebnega programa da nam nij treba razglasiti. Dalje še govore o postavljenji pododborov gg. dr. Gregorec, dr. Kačič, poslanec Kukovec, Ernest Širca, dr. Šuc in drugi. Prepušča se cen-

tralnemu odboru, da se obrne do posameznih rodoljubov zaradi postavljenja lokalnih odborov, kjer se kaže za to potreba.

Potem je šlo za imenovanje kandidatov, in sicer v kmetskih občinah volilnih okrajev Celje, Ptuj in Maribor. Nekateri so menili, da bi se ne odločevale uže takoj denes kandidate, ampak da bi se sklicali poprej volilni shodi. A navzočni iz dežele delegati so izrekli, da, kolikor oni poznajo misli ljudstva, bi nastalo nekako začudenje in sum, da se morebiti nijsmo mogli zjediniti, ako bi se denes razšli brez pravega in celega rezultata. Sploh pa za dva okraja, celjskega in ptujskega, so vsi glasovi jedini za dozrajna poslanca; tedaj je samo treba zjediniti se za mariborski okraj.

Skleneno je bilo, da se imenujejo kandidate, katere ima centralni odbor slovenskim volilcem priporočati za državne poslance.

Za celjsko-breški okraj, reče gospod Ivan Žuža iz Celja, da tam nikdo na družega ne misli, kakor na svojega zdanjega poslanca g. dr. Vošnjaka. Temu pritrdi gospod Ernest Širca iz Griž, gospod kaplan Žičkar iz Celja in mnogi dopisi in telegrami iz Brežic od gospoda Tanška, iz zgornje savinjske doline, iz skalske doline od g. dr. Lipolda in tovarišev itd. G. dr. Vošnjak se ginjen zahvaljuje za izkazano zaupanje in je pripravljen poslanstvo prevzeti in se truditi za blagor naroda, kolikor in dokler mu bodo dopuščale njegove moči. Sklicati pa hoče volilne shode še pred volitvami, da volilci sami izrekó svoje mnenje.

V ptujsko-rogatskem okraju, pravi deželni poslanec g. Kukovec iz Ljutomer, čuje se tudi samo jeden glas, da naj ostane še za naprej gospod Herman poslanec tega okraja, čemur celi zbor z „živio“-klici pritrdi.

Daljši razgovor je bil pa o kandidaturi za mariborski volilni okraj, katerega je zdaj zastopal Seidl. Naglašalo se je, da tudi v tem okraju, da si je po odtrganji šostanjskega in šent-lenartskega okraja nekako čudno in Slovencem neugodno sestavljen, zmagamo z odločno narodnim kandidatom, kakor to pričajo poslednje volitve za državni zbor. Zato se sme postaviti le tak kandidat, kateri podpiše naš slovenski program. S kacími kompromis-kandidati ne smemo motiti naših narodnih volilcev, ki so tako moževsko nasproti nezaslišanemu pritisku protivnikov pri poslednjih volitvah stali za slovenske kandidate. Sami bi sicer podkopali in razrušili težko pridobljene pozicije. Imenovala so se razna imena.

G. dr. Radaj naznanja, da želi v tem okraju kandidirati g. dvorni svetovalec, baron Gödel-Lannoy, rojen Slovenec blizu Maribora, obče čislán in uže od nekdanj vselej pripravljen delati v prid Slovencem. Na željo zborovo povabita gg. dr. Vošnjak in dr. Gregorec gospoda barona Gödla, kateri se slučajno v Mariboru mudi, k zboru. G. baron Gödel pride kmalu potem in izreče pred vsemi zbranimi, da je Slovenec po rodu in po mišljenji, in da bode v državnem zboru vselej glasoval s slovenskimi poslanci dr. Vošnjakom, Hermanom in grofom Hohenwartom.

Po teh besedah je bil pozdravljen z živahnimi živioklici in postavljen za narodnega kandidata v kmetskih občinah mariborskega volilnega okraja.

Nadaljevala se je debata zaradi mestnih skupin Celje in Maribor. Kandidata za te dve skupini se nijsta postavila, ampak se je prepustilo centralnemu odboru, da stori o svojem času nasvete zastran udeleževanja Slovencev pri teh volitvah.

Listek.

VI.

Kosmas Makabejec.

Na četrtem klinu je bilo Kosmasu spodletelo, pa nij pal z lojtre, o, tako nevkreten nij bil on nigdar, ampak spustil se je na drugo lojtro, pa je plezal vedno dalje, dok nij preplezal vse kline kar jih je bilo, enega za drugim, ter potem „likov“ pil gori na vrhu pri maturi.

Tako najdemo Kosmasa na zagrebške gimnaziji, potem ko je bil svoja kopita v Celji pobral ter potem v Zagreb preštudiral savske ovinke, da bi vedel, kje je konec štajerske in početek kranjske dežele.

Tukaj si je našel naš Kosmas precej novih znancev, pa se mu je strašno čudno

zdelo, da je imel mej svojimi znanci celo takih, ki so bili druge vere.

Ferdinanda Kočevarja je Kosmas v Celji poznal; enkrat ga je videl tam za Voglajno, kjer je po obrežju hodil gori in doli pa čital „Novice“. Uže takrat se mu je bil odkril Kosmas, govoril pa nij z njim še. Odkrival se sicer Kosmas nij rad pred vsakim, razen kadar je moral, ali pred Kočevarjem se je bil takrat odkril. Pred duhovnimi gospodi se je tudi odkrival vselej na Štajerskem, v Zagrebu se je pa tega odvadil, ker sicer bi bilo praktičneje, da bi bil klobuk v žepu nosil okolo.

V Zagrebu je pa Kočevar zagledal neki četrtek na ulici Kosmasa, ki je ravno „Novice“ nesel s pošte ter jih potem pregledaval, pa ga je ogovoril.

Poznanstvu je sledilo prijateljstvo, in potem sta se videla skoro vsak dan. Ko je

Kočevar nabiral po Zagrebu doneske za Vodnikov spomenik, mu je Kosmas uže pomagal, in ko se je Kočevar pratil iz jednega stana v drugi, uže vidimo, kako koračita po ulicah oba, jeden nosi dve robači in tri tečaje „Novice“, drugi pa svečo, krtače in hlapca, ves pokretni imetek Nandekov.

Kosmas je iz Zagreba dopisoval najprej s celjskimi, pozneje tudi z dijaki drugih gimnazij, pa nij nigdar opustil, da ne bi bil vsako pismo pokazal prijatelju svojemu, kateri je užival veliko radost, ko je vidil, da se mladež počenja zavedati svoje narodnosti.

V šoli je Kosmas paradiral s svojo nemščino, katero si je bil prilastil v Celji tako modro, a Babukić mu je dovolil s početka, da je mogle svoje zadače pisati v slovenščini.

Sošolcem je vsak petek čital na glas „Novice“ in vsi so ga poslušali zato, ker se jim je bil prikupil koj s početka. Ko je nam-

Potem se je volil centralni volilni odbor, ter smo se razšli v veselej nadi, da v štajersko-slovenskih kmetijskih občinah bomo povsod sijajno zmagali dne 1. julija, ako stori vsak svojo dolžnost.

Volitve v državni zbor.

Centralni volilni odbor slovenskih kandidatov za Kranjsko nij še postavil. Kdor je kje dozda kandidiral, storil je to na svojo roko, ne v imenu centralnega odbora, ki se bode držal želje večine volilcev, kolikor se bode dala izpoznati, a nikjer kandidatov siliti.

Odbor goriškega političnega društva „Sloge“ vabi vse svoje društvenike v občni zbor, ki bo 19. junija ob 1. uri popoldne v prostorih goriške čitalnice. Na dnevnem redu bode proglašenje kandidata za državni zbor na podlagi odborovega predloga, ki je sklenjen z ozirom na mnogoštevilne došle pismene nasvete veljavnih rodoljubov iz vseh okrajev dežele.

Volilne občine so: okolica Gorica, Kanal, Ajdovščina (volilni kraj Gorica); Tolmin, Cerkno (volilni kraj Tolmin); Bovec (volilni kraj Bovec); Sežana, Komen, (volilni kraj Sežana). Te bodo v omenjenih volilnih krajih dne 29. junija t. l. volile jednega poslanca.

Glede Istre in tržaške okolice se piše „Soči“: Priprave za volitve v državni zbor se tukaj delajo uže prav pridno. Volilni centralni odbor za Trst in celo Istro, obstoječ iz vseh odbornikov „Edinosti“ in 10 veljakov hrvatskih, je imel uže prvo sejo, pri kateri je izvolil kakih 25 pododborov po celem Istri. O kandidatu Viteziću vam znam povedati, da je, s katerim hoče „Edinost“ zmagati ali pasti; — pa postavili bomo še drugega kandidata za koperski in pazinski okraj, in nadejamo se, da bomo ta nov sedež priborili naši stranki. — O kandidatu samem pa moram še molčati. — Izvrsten bo, če le prevzame. — Tabor v Istri se pripravlja; najbrž bode koncem junija. — Budimo Istro, to je zdaj najslavnejša naloga rodoljubov.

Ruski vspehi v Bolgariji.

Posrečilo se je bilo sicer angleške in magjarske intrigi na berlinskem kongresu Bolgarijo v dva dela razklati in jednega Turkom rešiti, ali vidi se zdaj uže jasno, da je modra ruska diplomacija znala izvrstno svoje sovražnike prekaniti, takó da je uže zdaj jasna

cela nemožnost, dolgo vzdržati določbe berlinskega dogovora. Bolgarija je sicer deljena v dva dela, ali celi bolgarski narod je svoboden, je sam svoj gospodar. Da pa se še določbe san-štefanskega miru obistini, za to je le treba ugodnega hipa počakati. Bolgari imajo vse pogoje za razvoj, in kdove, ne bode li jim za izobraženje in razvijanje svoje prve narodne moči celo na korist, če so za nekaj časa razdvojeni.

Te dni je prišel Aleko-paša, ali kakor ga Bolgari imenujejo, knez Vogorides v glavno mesto vshodnje Rumelije. Turški sultan je želel, da ima vsaj „fez“ na glavi, in pokaže skapo, da je vsaj na videz Turek. Ali Bolgari so odločno hoteli, da se tudi vnanje mora pokazati Bolgars, in on se je udal — Bolgarom, ter nateknil narodno čepico na glavo. — Novine tudi poročajo, da je Turčija tega guvernerja izbrala na rusko željo, in da je Aleko sam v Carigradu kazal svoje ruske simpatije in Turkom svetoval naj se „k Rusiji kot k narurnej zaveznici Turčije“ obrnejo. Ravno tako je, kakor „Pol. Corr.“ poroča, v Carigradu rekel: „Pričakovati je, da bodo Bolgari v Vshodnji Rumeliji včasih demonstrirali, za to, da njihove terjatve (po združenju s severno Bolgarijo) ne zastarajo. Torej je Aleko Bolgarom vseskozi prijazen in se njih združenju ne bo protivil, ko pride čas.

Ravno tako odločno narodno je doslej vedenje kneza severno-balkanske Bolgarije. To je vidno iz odgovora, ki ga je dal knez Aleksander bolgarske deputaciji, oznanjujoč mu izvolitev njegovo za kneza. Rekel je:

„Prejemajoč iz vaših rok pismo o svoji izvolitvi za kneza bolgarskega, zahvaljujem se vam iskreno za zaupanje, katero se bodem trudil opravičiti z vsemi svojimi močmi in zmožnostmi v korist domovini. Ta čuvstva so globoko v moje srce vtisnena, ter dajejo ozkeje zvezi, katera nas veže z Rusijo, še večjo vrednost. Ustrezajoč želji narodovej, obiskal bodem iz udvornosti vse velike vladarje, kar bode morebiti onim našim bratom koristilo, ki niso bili še toliko srečni, da bi dosegli neodvisnost. Hitel bodem vrniti se k hramu narodu bolgarskemu, komur pripadati sem ponosen. Na svidenje! Bog čuvaj Bolgarsko!“ Ob sprejemu pri carju je car objel kneza, čestital deputaciji k izvolitvi ter izrekel upanje, da bode deputacija kakor tudi celi bolgarski narod podpiral kneza v izvrševanju nalog, ki jedino na to meri, Bolgarsko

osrečiti. Car je poslancem omenjal, da odvisi sreča in blagost Bolgarske samo od zmernosti in postavnosti, kateri jih morati presuniti, ter se morajo postaviti na podlago onega, kar se jim je pridobilo, a bodočnost, da naj izroči v božjo voljo. Car je naposled izrekel svoje posebno veselje nad tem, da sta se knez in deputacija v prvi snidli pod njegovo streho.

Treba je le brati, kako se sovražniki Slovanstva mej soboj jezé, da sta Šuvalov in Gorčakov tako dobro izplela vse in preobrnila, pa se vidi, da hodi slovanska stvar tu doli po pravem in gotovem potu do velicnih ciljev.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. maja.

Dunajski časopisi so sicer polni poročil in ugibanj o volilnem gibanju, vendar zrna je v vsem dozda še vrlo malo. Lahko tedaj počakamo, da se stvari razvijó.

Mej volilnimi oklici je jako spravoljuben oni moravskega velikega posestva. Mi ga prihodnjič priobčimo. Isto tako je gališki jako zmeren. Na nemškem štajerskem pa snujejo v Gradci neko drugo konservativnejšo ustavoverno stranko, katerej hoče Kaiserfeld na čelo stopiti.

Vnanje države.

V Novo-pazarskem okraji se baje Mohamedani oborožujejo zoper Avstrijo ter se jej hoté ustaviati, kadar bode zasedala njih kraje. Turčija ima malo avtoritete mej Albanci.

Grško „voino delovanje“ je hitro konec vzelo. V Atenah je baje jako ostrašila usoda prvih grških prostovolcev, ki so čez meje šli pa od Turkov skoro uničeni bili. Čudno pri vsem tem je, da Grkom celo tisti slavofagi privoščijo to pretepenje, ki so jih lani še hoteli rabiti kot „protitežie slavizmu.“

Novejši telegram iz Aten 30. maja poroča: Turška vojska je, proganjavši vstaško četo, vpadla v grško zemljo, prišla turški vojni oddelek in je bila po treh bojih izgubivši nekaj mrtvih na turško ozemlje nazaj vržena.

Iz Madrida se poroča, da je španiski minister naznanil, da bode skoro odpustil 10 000 vojakov, torej da bode stoječa armada znižana na 90 000 mož. Kdaj se bodo v tem oziru tudi druge države začele posnemati Španijo.

Nemci niso zadovoljni, da imajo doma v svojem Berlinu in družem „rajhu“ polno reakcije in nesvobode, temuč še drugim narodom bi jo radi privoščili. Vse novine priobčujejo izjavo oficijozne „Nordd. Allg. Ztg.“, ki Italijanom žuga, da se bodo še kesali, ker dajo agitatorjem polno svobodo, t. j. Garibaldovcem kakor katolikom.

reč neki dan prigondral v šolsko sobo ravnatelj Premru, si je pričel jezik brusiti nad nesnago v zahodih. „No — je rekel Kosmasu — sie sind aus Cilli, nicht wahr, dort sind keine solchen schweine, wie hier, dort ist alles schön, rein und sauber?“ — Na to se je Kosmas vzdignil počasi, pa je odgovoril čisto nedolžno: „Herr direktor, in Cilli ist noch ärger als hier!“ „Setzen sie sich, sie einfaltspinsel!“ mu je rekel „Jugurta“, pa je odišel čez vrata.

Ljubljano videti si je Kosmas uže dolgo želel. Ko ga je potem o vakancah doma dolg čas lomil, je obesil torbo na se, pa se je napotil napram Celji.

Blizu Gomilkega se je počival v senci ob cesti, ker mu je prihajalo vroče, ko zapazi duhovnega gospoda, kateremu se precej odkrije po starej navadi. Ta ga nagovori prav prijazno: „Student?“ Kosmas potegne iz žepa

svedočbo ter jo pokaže. „Oho! bravo! matematikar!“ — Pri teh besedah je Kosmas precej zategnil lice in si je mislil: „Bog mu odpusti grehe prof. dr. Kiseljaku, ki menda nij prav vedel kaj dela, ko je pisal pri matematiki in fiziki svoj „sehr gut“ v njegovo svedočbo. Gospod župnik gomilski je potem odpeljal svojega matematikarja v farovž, ga je pogostil in mu še dal srebrno dvajsetico na pot, rekši: če boste kdaj hodili todi, oglasite se, jaz imam rad matematikarje.“ — Ne zdi se mi potrebno pristaviti, da nij Kosmas nikoli več prišel blizu svojega novega matematičnega prijatelja.

V Trojani je videl Kosmas stari slavolok na cesti; da ga niso Kranjci sezidali njemu za voljo, to si je mislil, ker tačas, ko so ga zidali, še nij nihče vedel, da bode kdaj Kosmas marširal todi, itak je pričel še bolj spošтовati Kranjce zaradi tega slavoloka, ker

ako ga ne bi bili postavili tija, ne bi bil mogel Kosmas priti izpod taistega, tako je pa prav gravitetično korakal naravnost proti slavoloku in skozi ter dalje po cesti, katera se mu je odslej zdela bolj historična, in ogledaval se je, če ga kdo vidi, pa nij bilo žive duše nikjer tam blizu.

Ko je prispel na večer do Krašnje, se je kar navrnul k župniku, ker je znal, da Varl piše v „Novice“, pa s takim možem se da govoriti. In bil je dobro došel. Spaval je menda v biblioteki, ker je bilo vse polno knjig okolo postelje, katere niso dale Kosmasu miru do preko polnoči, dok mu je dogorela sveča. Bila je zgrajena slovenska literatura na en kup, „Novice“ od I. do XV. tečaja in polno stare šare, po kateri je Kosmas strastno roval, pa tiho in mirno, boječ se, da ne bi probudil župnika.

Naletel je bil na „Celjske Novine“ in tam

Dopisi.

Iz Mostara v Hercegovini 21. maja. [Izvirni dopis.] Dne 18. maja se je odprla v našem glavnem mestu gostilna „pri avstrijske cesarici“ in sicer prav slovesno. Igrali sta o tej priliki dve godbi in dasi je bil vstop določen s 50 kr., udeležilo se je veselice vendar preko 500 oseb. Da je bilo udeleževanje takó mnogobrojno, je res hvalevredno, kajti čisti dobiček je bil odmenjen temeljnim kapitalom za zidanje civilne bolnice v Mostaru. Ta načrt je bil storjen že za slavnosti cesarjeve srebrne poroke, in nadajamo se, da se ta človekoljubi namen skoraj doseže.

V vašem cenjenem listu vedno čitam čtožna poročila o vremenskih neizgadah itd. Tudi pri nas v Hercegovini nij boljše. Jupiter Pluvius nam vedno pošilja preobilega svojega blagoslova, in bodoči mesec junij nas gotovo zopet, kakor lani, trpinči s svojo malo neafričansko vročino.

Črešnje, katere so pri vas došle, rekel bi, še „rara cosa“, zóbljemo prav v ceno.

Govori se, da skoro odpotujemo v Novi Pazar.

Kadar določnejše o tem izvem, vam poročam natančnejše. Z Bogom!

Iz Szegedina 27. maja. [Izv. dop.] K svojemu včerajšnjemu dopisu naj dodajem še sledeče: Nasipe, koje je prodrla strašna povodenj in ki so zaradi vode okrog mesta umetno napravljeni, zadeluje firma A. Deutsch in sin iz Budapesta; njihovi inženéri upajo to delo v 18 dnevih izvršiti, ako ne pokvari nesrečna burja zopet že dovršenega dela. Ako se to delo srečno konča bode torej mogoče tudi mesto potem brzo posušiti, kajti na jednem prodoru državne železnice uže zdaj več vode odteka, kakor je kroz še prodrte nasipe doteka, torej uže voda sama na sebi vsakih 24 ur od 4 do 6 centimetrov upada; kadar pa ne bode več dotekala, pojde to vse neprimerno bolj naglo. Vrhu tega pa je vlada postavila 200 parnih strojev (locomobilov), kateri po velikanskih železnih cevih v prerezu od 25 centimetrov noč in dan vodo iz poplavljenih dolin nazaj v Tiso vlečejo. Pri zadelavanju nasipov najde se ljudi iz vseh krajev in raznovrstne narodnosti, pa se tudi slovenskih Kranjcev ne manjka. Našel sem jih prav zadovoljne in zdrave, in sem videl, da se s svojo marljivostjo, ker imajo delo od kuhičnega metra na poprek plačano, mnogo zaslu

je našel dva članka, katere je se ve da moral prečitati od kraja do konca. Dr. J. Šubic in pa dr. Muršec sta si ležala v laseh zaradi „celibata“. Kosmas je pomljivo prečital vse, pa nazadnje nij prav znal, kateri ima prav, kateri krivo, ipak se je bil precej nagnil na Šubičovo stran, potem pa je trdno zatisnil oči, da ne bi storil smrtnega greha, razmišljevaljoč tako posvetne reči.

Drugo jutro mu je gospod župnik ponudil, naj se vsede na pošgarsko karjolo, ki pojde do Ljubljane, ali Kosmas se je zahvalil rekoč, da te ponudbe ne more sprejeti, ker potem ne bi mogel več reči, da je prišel peš od doma do Ljubljane, pa bi se sicer izneveril storjenemu naklepu. Varl je menda mislil da Kosmasa luna trka enomalo, pa ga je spremil precej daleč po historičke cesti napram slovenske metropoli — Ljubljani, katera se je Kosmasu uže od daleč prav prijazno nasproti smijala.

žijo. Sami so mi rekli, da ne gredo domu, dokler bode tukaj kaj dela za nje, ker je plača dobra in življenje jako po ceni.

Ko bode voda iz Szegedina odstranjena, bode tukaj strašno veliko dela, in ravno ta čas je tudi žetev v teh krajih, katera vse tukajšnje delavce od začetka julija pa do septembra, vsakemu drugemu poslu odtegne, torej bode za vas slovenske Primorce, Istrijance, kranjske in štajerske Slovence rokodelstva, kakor tudi za proste delavce veliko dela. Izvolite se torej semkaj potruditi, kajti uže Švabov od severnega morja je mnogo tukaj. Zakaj pa bi Slovenci ne prišli, ki ste tako rekoč sosedje. Z Bogom! ta svidenje rojaki.

Domače stvari.

— (Uradna „Laibacher Zeitung“) je prinesla včeraj 31. maja čez dolgo enkrat zopet en neizstrižen samostalen uvodni članek z napisom „Die bevorstehenden reichsrathswahlen in Krain“, ki je mirno pisan in ki ga smatramo kot od vlade navdihnenega. Z zadovoljstvom konstatujemo, da tu nij nobenega ščuvanja na našo narodno stranko. V prvič zopet čez dolgo časa bomo v tem nemškem listu priznanje, da je vse prebivalstvo na Kranjskem lojalno; torej nij več onega grdega hujskanja, kakor se je prej ob volitvah ponavljalo tudi v „Laibacher Zeitung“ zoper Slovence, da so „državi in ustavi sovražni“. V prvič beremo, da se nam hoče priznati narodna ravnopravnost „nationale parität“. — Nikdar se pa ne bomo skladali s koncem tega članka. ki pravi, da naj se ne gleda pri kandidatih na to, kateri jezik oni bolj radi imajo (sprachliche vorliebe). Mi Kranjci smo Slovenci, slovenski jezik nam je prvi, tu nij nobenega kompromisa. O tem članku še prihodnjič več. — Organ Dežman-Kalteneggerjev pa, „Laibacher Tagbl.“ prinaša v petek na čelu svojega lista — opozicijski in protivladni program štajerskih „fortschrittlerjev“, in se sklada z njim, ter nij zadovoljen z oficijozno logiko stare „Presse“.

— (Imenovanje.) Tukajšnje deželne sodnije svetovalec Kočevar je imenovan za svetovalca višje sodnije v Gradci.

— (Umrli) Piše se nam z Dunaja 30. t. m.: Nemila smrt pokosila je 11. maja g. Ivana Pogačnika, stud. phil., v njegovem rojstvenem kraju v Ljubnem na Gorenjskem. Rajni je dovršil normalke v Beljaku, nižjo gimnazijo v Kranji in napravil leta 1877. v Ljubljani izvrsten zrelostni izpit. Drugo leto je šel na Dunaj, ter kot enoletni prostovoljec poslušal tudi predavanja iz klasične filologije na univerzi. Toda uže čez 4 mesece zaradi premožnega truda zbolevali bil je 1. februarja 1878 odpuščen od vojakov. Letos vrnil se je pokrepčavši se v zdravem gorenjskem zraku v Beč, da bi nadaljeval svoje študije. Toda kmalu se ga zopet polasti stara bolezen, ter nam pograbi nadarjenega mladeniča. — Bil je navdušen rodoljub; v letošnjem zimskem tečaju kot odbornik in arhivar „Slovenije“ žrtvoval je mnogo prostih ur temu društvu. Kot izvrsten pevec, jako priljubljen družabnik in zvest prijatelj ostal bode svojim kolegom in znancem vedno v blagem spominu. Bodi mu lahka zemlja!

— (Ubila se) je 30 letna posestnica Reza Štern na Pohorji blizu Framu, ko je zvečer hitro mimo odprtih kletnih vrat šla, notri padla in si vrat zlomila.

— (V Postojno) otide posebni zabavni vlak jutri 2. jun. ob desetih zjutraj in se vrne zvečer. Cena sem in tja z vstopnico v postojnsko jamo vred v II. razredu 5 gold. 45 kr., a v III. razredu 3 gold. 60 kr.

— (Iz Livna) v Bosni nam pošilja tamošnji domačin popis posvečevanja zastave polka Kuhnovega; a ker smo uže ondan tak popis iz peresa slovenskega vojnika prinesli evo samo konec Bošnjakovega pisma: Molilo se je tom prigodom za dolgoletno sretno vladanje Nj. Velikanstva, za zdravlje i bojnu srečo ciele pukovnije Kuhnove, a osobito za one, koji su nas ovim veleciejenjem darom usrećili, za koji dar budi jim večna hvala iz pred svega svećenstva i celoga naroda ove župe goričke; božji ih blagoslov i sreća junačka pratila kamo pošli i gdje došli; pod svojom novom zastavom strah i trepet zadali neprijateljem kao božji grom; bili svom premožnom vladaru na sjaj i ponos a rodu svom na diku i radost; štrepio neprijatelj na pogled njihove nove zastave, kao što štrepi odsudjenik pred smrću. Slavna budi o pješačka pukovnijsko Kuhnova dok ti bude imena i glasa u možnoj Austriji! Slava ti budi, o posestrimo dična zemljo Kranjska, koja radjaš ovako dične junake i blagodarne dobrotvore! Ovo ti dovikuje svećenstvo i narod župe Gorica Livno. J. V.

Prošnja za pravico.

Odprto pismo visokorodnemu gospodu deželnemu predsedniku vitezu Fr. Kallina v Ljubljani.

Visokorodni gospod!

Meščanje Novomeški se spoštljivo obračamo do Vas s sprošnje za pravico, in upamo doseči od Vas, ki ste pri svojem nastopu na deželno vlado blagovolili nam obetati objektiviteto.

Davno je minil legalni obrok izvoljenstva našega županstva in srenjskega odbora, a še nijso nove občinske volitve razpisane! Uže dvakrat smo v „Slovenskem Narodu“ javno terjali zakonitega razpisa novih volitev. Namen je v toliko bil dosežen, da je sestavljen volilni imenik in da so reklamacije rešene.

Ali dalje stvar neče iti. Zakaj ne? Mi ne vemo, a slutimo, da tu tiče strankarski namen.

Zatorej najuljudneje prosimo Vaše Visokorodje, kot znanega pravičnega moža, da izvolite ukazati, da se pri nas občinske volitve **precej** razpišejo.

Z odličnim spoštovanjem

Novomeški meščanje.

Novo mesto 29. maja 1879.

Razne vesti.

* (Treščilo je v železniške šine) na lipniške železnici óno soboto ravno ko se je vlak peljal. Popotniki v vagonih so slišali nekak čuden vrisk pod soboj, a vse je na lahko pretresel električni udarec, vzlasti v nogah; nekaj železniških uradnikov pak je puh celo omamilo bil za nekaj minut.

* (Gora Etna) v Italiji je začela te dni močno „lavo“ in ogenj iz sebe bruhati.

* (Obsojeni) so bili pred Kievskim vojnim sodiščem Valrian Osinski, gospodična Sofija Hercfeld in bivši dijak Vološinko zaradi razširjevanja socijalističnih knjig in poskušanja umora policaja — na smrt.

Velik magazin,

zunaj tržaške ceste, s tlakom in obokom, pripraven za žganje in petrolij, daje se od sv. Mihela v najem. — Natančneje v F. Müllerjevem Annoncen-Bureau. (266—1)

Epilepsijo (božjast)

zdravi pismeno specialni zdravnik dr. Killisch v Dresden-u (Neustadt). Največje izkustvo, ker je zdravil uže v čez 11.000 slučajih. (156-6)

**Elegantna
spomladanska obleka
18 gold.**

**Praktična
spomladanska zgornja suknja
10 gold.**

**Trdne
spomladanske hlače
5 gold.**

in v primerji najfinejše obleke za gospode in dečke; po najnižji ceni obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje
za gospode in gospe.
priporoča

M. Neumann,
krojaški mojster,
v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11,
v Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame. (115-18)

Prodaja košnje.

Na Franc Rodetovem vulgo Mokarjevem travniku „Mesarica“ se bo po dražbi in proti gotovej plači prodajala letošnja košnja prvi četrtlet po binkošti, to je: **5. junija**.
Dražba se prične ob 9. uri zjutraj na travniku „Mesarica“. (218-2)

Wienerberg-Landgut-Fabriksniederlage
M. J. ELSINGER & SÖHNE WIEN.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht. (196-256)

Adolf Eberl,
zaloga olinatih barv, lak, in firneža,
v Ljubljani, (257-3)
na Marijem trgu, poleg frančiškanskega mostu.

Čitalnična restavracija.

Priporočam se o priliki sv. birme vsem čestitim botrom in botricam za mnogobrojni obisk, in naznanjam, da je na razpolaganje izvrstni vrhpoljčan in flandorfersko vino v buteljah.

Spoštovanjem

(265)

Val. Gerčar.

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri **A. Hartmannu v Ljubljani**, v Luka Tavčarjevi hiši. (108-16)

Najsijajnejši uspeh zagotavljam. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4 1/2 kr.

Podpisani glavni zastop

uljudno vabi na zavarovanje poljskih pridelkov zoper škodo po toči pri **Prvem ogerskem zoper škodo po toči zavarujočem društvu-zadrugi v Požunu**.

To društvo, po načelih vzajemnosti osnovano, je zdaj edina zavarovalnica, katera v naših krajih zavaruje zoper škodo po toči. Zavarovalnica je zmerna, pogoji jasni. Škoda se bode pošteno cenila, odškodnina točno izplačevala. V Ljubljani, dne 24. maja 1879.

Glavni zastop

Prvega zoper škodo po toči zavarujočega društva-zadruga.

Društveni zastopniki: v Kranji gosp. **Edvard Požar**, na Krškem gosp. **D. Kurent**. (254-2)

Štev. 7056.

(262-2)

Senožeti v najem!

Binkoštni vtorek, dne 3. junija t. l. dopoldne ob 9. uri prične se očitna dražba košnje mestnih senožet poleg zagrebške velike ceste pod Rakovnikom, ter se potem nadaljuje na mestnih senožetih v Trnovem pri konjaču in kolezijskem mlinu.

Najemniki vabijo se določeni dan ob 9. uri dopoldne na travnike pod Rakovnikom pri zelenem hribu.

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 27. maja 1879.

Odpretje prodajalnice.

Čast mi je naznanjati s tem p. n. občinstvu v Ljubljani in na kmetih, da sem svojo z nova opravljeno

prodajalnico klobukov za gospode

otvoril.

Prizadeval se bodem vedno, da bodem mogel postreči z najnovjšim in najelegantnejšim; obljubljam točno in ceno postrežbo, prosim mnogih naklonenih naročil.

S spoštovanjem

Avg. Voltmann,

(264-2)

na kongresnem trgu št. 7, v hiši banke „Slovenije“.

Premeščenje.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je svojo prodajalnico pred

zvezdni drevored, na oglu glediščnih ulic, v Cettinovićevo hišo

preložil.

Isti ima v zalogi veliko izber **najnovjših**

klobukov, razne vrste, čepk, kakor tudi kožuhovino.

Kožuhovina se mej poletjem skrbno shranjuje; najboljše se priporoča

(133-9)

Anton Krejči, kožuhar.

Čast mi je s tem udano javljati, da sem z današnjim dnem odprl

prodajalnico z drobnim in nürnberškim blagom na tukajšnjem trgu v gledališčnih ulicah pod naslovom:

Janez Alojz Petritsch.

Temeljito pridobljeno strokovniško znanje in prodajanje po najnižjih cenah, daje mi uverjenje, da bodem pridobil si kmalu vse zaupanje, zaradi česar prosim udano blagovoljnih naročil; s tem upanjem se spoštovanjem

Janez Alojz Petritsch.

V Ljubljani, dne 24. maja 1879.

(250-2)

P. T.

Čast imam naznanjati uljudno čestitemu občinstvu, da sem

trgovino s trakmi

„pri prelji pod križem“

gospod **A. Traunovo** pred dvema mesecema prevzel, ter vabim čestito občinstvo v nakupovanje zdolaj zaznamovanih iz nova izbranih rečij. (157-4)

S spoštovanjem

J. S. Benedikt.

Velika zaloga svilenih, baržunastih, volnenih in pavoljnatih trakov, kordonett- in chappé-svile, najboljše vrste sukanca za šivalni stroj in kitajski cvirni v vseh barvah.

Velika izbér trakarskih, svilenih, krogličnih in gombov od biserne matice, uradniških in gombov za livrje.

Lišpi od svile in volne, rése, čipke in vrvce, ovčja in berlinska volna v raznih barvah.

Bela vezenina, volna za vezanje, preja za kavličkanje (Häkeln), biseri za vezenino od kovine ali stekla, vsakobarvene čenilje. Nadalje velika zaloga pravih leonskih zlatih in srebrnih obrobkov, vrvic, rése, portepejev, kupelj, zvezdic, rozet za vojake in uradnike po ukazu.

Čopi (Quasten) od svile ali volne za cerkvé, sobno opravo, pregrinjala za okna in lišpi, držaji za pregrinjala, vrvce k zvončekom. Duhovnikom: biserni in barveni koljari od svile, črni pasovi za čez talár in altarske najširše čipke. Najboljše iglarsko blagó, obrobki za kočije, krepine, vrvi itd., kakor tudi velika zaloga kvart za igranje in družih stvarij, spadajočih v področje trakarstva.